

OSA I SISUKORD

SELETUSKIRI

1	ÜLDOSA	2
2	TEEDEEHITUSLIK OSA	3
2.1	Olemasolev olukord	3
2.2	Normdokumendid ja juhendid	3
2.3	Liikluskorraldus ja plaanilahendus	4
2.4	Vertikaalplaneering	4
2.4.1	Sademevee käitlus	4
2.5	Haljastus	5
2.6	Katendikonstruktsioonid	6
2.6.1	Kõnnitee sillutis-katend	6
2.6.2	Parkla ab-katend	6
2.6.3	Laadimisala ab-katend	6
2.6.4	Sõidutee killustik-katend	6
2.6.5	Haljasalade murukate	7
2.7	Tehnovõrgud	7
2.8	Tööde tehnoloogia	8
2.9	Kvaliteedinõuded	9
3	KESKKONNAKAITSE	9
3.1	Jäätmekäitlus	9
3.2	Kaevetööd	10
3.3	Mullatööde bilanss	11
4	TÖÖTERVISHOID JA TÖÖOHUTUS	11
5	KASUTAMIS- JA HOOLDAMISJUHEND	12

JOONISED

1. Asukohaskeem	TL-4-10
2. Asendiskeem	TL-4-20
3. Asendiplaan ja iikluskeem	TL-4-30
4. Vertikaalplaneering	TL-4-40
5. Tehnovõrkude koondplaan	TL-4-50
6. Konstruktiivsed ristlõiked	TL-6-10

Tunnus: 23033	Staadium: PP	Tähis: TL	Grupp: 3	Jrk: 01	Dokumendi nimi: 202307_PP_TL-3- 10_v04_Seletuskiiri
Projekti nimi: Rakvere Magaziin					
Objekti aadress: Rakvere vald, Tõremäe küla, Haljala tee 3 ja 5					

SELETUSKIRI

1 ÜLDOSA

Rakvere vallas Tõrremäe külas Magaziini kaupluse teede ja liikluskorralduse projekt (töö nr 23033) on koostatud ROK-Projekt OÜ tellimusel ja ROK-Projekt OÜ arhitektuurse projekti (töö nr 2023/07) alusel.

Käesoleva projekti tellimise eesmärgiks on tellijal lahendada komplekselt ära projektalal planeeritava hoone ümber sissesõidud, platsid ning sõidu- ja kõnniteed.

Ehitustööde teostamisel tuleb arvestada kooskõlastuste koondnimekirjas märgitud tingimustega.

Geodeetilised mõõdistustööd teostas OÜ Gem-Geo; töö nr.12399; mõõdistatud 28.04.2023 a.

Elektriosa projekti on projekteerinud Elsar OÜ, töö nr. 23059563.

Maastikuarhitektuuri projekti on koostanud Fie Peep Moorast, töö nr 47-21.

Geoloogiline uuring on koostatud Geoplan Eesti OÜ poolt, töö nr. 6113.

Vee- ja kanalisatsioonitrassid, hoone ja maastikuarhitektuurse osa on projekteerinud ROK-Projekt OÜ, töö nr. 2023/07

Gaasitrassi on projekteerinud DEM Projekt OÜ, töö nr. 6599/23.

Projekti tegemisel pole teada muude kolmandate isikute kehtestatud tingimusi ja/või nõudmisi tehtavale.

Enne ehitustööde alustamist peab ehitaja kirjalikult teavitama ehitustööde alustamisest kõiki piirinaabreid, keda remont võib mõjutada. Tellija, ehitaja ja omanikujärelevalve teavitavad projekteerijat avastatud puudustest, vigadest ja muudest riskiteguritest enne kui võtavad vastu konkreetse teostamise otsuse. Ehitaja peab kohale kutsuma oma kooskõlastuses nõudeid esitanud omaniku, et ühiselt üle vaadata omaniku poolt püstitatud tingimused, ära hoidmaks hilisemaid erimeelsusi probleemi tõlgendamisel.

Projektala jääb järgnevatele kinnistutele:

Haljala tee 3 (66101:001:0735)

Haljala tee 5 (66101:001:0736)

Haljala tee 7 (66101:001:0306)

Haljala tee J1 (66101:001:0726)

Haljala tee J2 (66101:001:0727)

Tunnus: 23033	Staadium: PP	Tähis: TL	Grupp: 3	Jrk: 01	Dokumendi nimi: 202307_PP_TL-3- 10_v04_Selëtuskiri
Projekti nimi: Rakvere Magaziin					
Objekti aadress: Rakvere vald, Tõrremäe küla, Haljala tee 3 ja 5					

2 TEEDEEHITUSLIK OSA

2.1 Olemasolev olukord

Projektalal on asfalt- ja kruuskattega platsid, hooned ning haljasala.

Projektala piirneb idast riigiteega 23 Rakvere-Haljala tee (teeregistri 2022 liiklusloenduse andmetel 7468 a/ööp), Riigimaanteel on 30 meetrine maantee kaitsevöön.

Riigiteelt 23 Rakvere-Haljala on rajatud mahasõit projektalale km 0,22. Mahasõidutee riigiteelt on asfaltbetoonkattega. Mahasõidutee esisel lõigul on riigiteel 23 kahe sõidusuuna vahel äärekiviga eraldussaar, mis lõpeb mahasõidu põhjapoolses otsas.

Riigitee 23 projektala poolses küljes jalgteed puuduvad, vastasküljes on sõiduteest äärekiviga eraldatud kergliiklustee.

Lõunaküljest on projektalale kaks juurdepääsu asfaltbetoonkattega teedelt.

NB! Olemasolev puurkaev ei ole kasutuses ja vastavalt DP-le kaev tamponeeritakse.

2.2 Normdokumendid ja juhendid

Seadused

- EV Ehitusseadustik, Riigikogu seadus, RTI 05.03.2015; vastu võetud 11.02.2015 ja tulenevalt kehtestatud nõuded
- Liiklusseadus ja sellest tulenevalt kehtestatud nõuded

Määrused

Majandus- ja taristuministri määrus nr 106 „Tee projekteerimise normid“ vastu võetud 05.08.2015
Majandus- ja taristuministri määrus nr 101 „Tee ehitamise kvaliteedi nõuded“ vastu võetud 03.08.2015

Majandus- ja taristuministri määrus nr 92 „Tee seisundinõuded“ vastu võetud 14.07.2015

Majandus- ja taristuministri määrus nr 2 „Tee ehitusprojektile esitatavad nõuded“ vastu võetud 09.01.2020

Majandus- ja taristuministri määrus nr 43 „Nõuded ajutisele liikluskorraldusele“ vastu võetud 13.07.2018

Ettevõtlus- ja infotehnoloogiaministri määrus nr 28 „Puudega inimeste erivajadustest tulenevad nõuded ehitisele“ vastu võetud 29.05.2018

Standardid

- EVS 901-1:2020 Tee-ehitus Osa 1: Asfaltsegude ja pindamiskihtide täitematerjalid;
- EVS 901-2:2016 Tee-ehitus Osa 2: Bituumensideained;
- EVS 901-3:2021 Tee-ehitus Osa 3: Asfaltsegud;
- EVS-EN 13285:2018 Sidumata segud. Spetsifikatsioon;
- EVS-EN 13242:2006+A1:2008. Ehitustöödel ja tee-ehituses kasutatavad sidumata ja hüdrauliliselt seotud täitematerjalid;
- EVS-EN 13282-1:2013 Hüdrauliline teesideaine. Osa 1: Kiirkivistuv hüdrauliline teesideaine. Koostis, spetsifikatsioonid ja vastavuskriteeriumid;
- EVS-EN 13282-3:2015 Hüdrauliline teesideaine. Osa 3: Vastavushindamine;
- EVS-EN 1340: 2003+AC:2006/AC:2014 Betoonest äärekivid. Nõuded ja katsemeetodid;
- EVS-EN 1338: 2003+AC:2006 Betoonest sillutisekivid. Nõuded ja katsemeetodid;
- EVS 814:2020 Normaalebetooni külmakindlus, Määratlused, spetsifikatsioonid ja katsemeetodid;
- EVS 613:2001/A1:2008 Liiklusmärgid ja nende kasutamine;
- EVS-EN 12899-1:2007 Vertikaalsed liikluskorraldusvahendid. Osa 1: Liiklusmärgid

Tunnus: 23033	Staadium: PP	Tähis: TL	Grupp: 3	Jrk: 01	Dokumendi nimi: 202307_PP_TL-3-10_v04_Selëtuskiri
Projekti nimi: Rakvere Magaziin					
Objekti aadress: Rakvere vald, Tõremäe küla, Haljala tee 3 ja 5					

- EVS - 614:2008 Teemärgised ja nende kasutamine;
- EVS 843:2016 Linnatänavad
- Maa RYL 2010 Ehitustööde üldised kvaliteedinõuded. Pinnasetööd ja alustarindid;
- Nõuded ajutisele liikluskorraldusele (13.07.2018 nr 43);

2.3 Liikluskorraldus ja plaanilahendus

Käesoleva projekti eesmärgiks on rajada projektalale sõidu- ja kõnniteed ning platsid.

Projektala kaks juurdepääsuteed säilivad olemasoleval kujul. Lisaks rajatakse üks juurdepääs laadimisalale olemasolevalt Ristmiku tänavalt.

Riigitee 23 Rakvere-Haljala tee olemasolev mahasõidutee on rajatud kinnistu piirini. Projektlahendusega on ette nähtud pikendada kinnistu siseselt mahasõit kuni poe parklani.

Projektalale on ette nähtud kokku 84 parkimiskohta. Parkimiskohad on liigendatud ja hajutatud projektala piires. Parkimiskohad on 90 kraadise nurga all, möötmetega 2.70*5.00 m, äärmiste kohtade laius on 2.85 m, invakoha laius 3.60 m.

Liiklusmärkide suurusgrupp 0 (väga väikesed). Liiklusmärkidel kasutada kilet valguspeegeldavuse klassiga I.

Tõstetud ristmikele projekteeritud märgid 688 on ette nähtud kanda täissilindrilisele postile.

Märkidel 644 tähe kõrgus 75mm.

Liiklusmärkide materjal tsingitud plekk peab olema minimaalse paksusega 1,0 mm.

Liiklusmärkide tagumine külg peab olema halli värvi.

Liiklusmärkide postid peavad olema kuumtsingitud terastorud, posti läbimõõt 60mm. Ehitaja peab arvestama posti pikkuse valikul postile paigaldatavate liiklusmärkide arvuga.

Olemasolevad liiklusmärgid, mis lähevad vastuollu projekteeritud liikluskorraldusega võetakse maha.

Teekatte markeeringud parklas teha värviga kihipaksus 2.5 mm. Tehniliste nõuete ja materjali parameetrite valikul lähtuda standardist EVS 614:2008/A1:2016.

2.4 Vertikaalplaneering

Projektala teede vertikaalplaneeringu koostamisel on arvestatud olemasolevate kõrgustega maapinnal, projekteeritud hoone sissepääsude kõrgustega ja projekteerimismõõtmega. Põik- ja pikikalded teedel vastavalt joonisele TL-4-40.

Sadeveed projekteeritud asfaltkatetega aladelt on juhitud piki ja põikkalletega haljasalale immutamiseks maapinda ning osaliselt sadeveekraavi.

Sõidutee serva projekteeritud äärekivi 15*30 cm kõrgus teekatte pinnast on ette nähtud 8 cm. Ülekäiguradade ja äärekivide lõpetamisel madaldada äärekivi 0 cm kõrguseks. Äärekivide madaldamine 8 cm-lt 0 peale tuleb teha kahe kivi ulatuses.

2.4.1 Sademevee käitlus

Kinnistul ning lähialal sademevee eelvoolud (s.h. kraavid, torustikud, imbalad) puuduvad. Eelvoolu puudumise tõttu ei ole võimalik kinnistule DP järgset sademevee kanalisatsioonisüsteemi (s.h. puhastussüsteemi) rajada. Sademeveed on ette nähtud immutada oma kinnistule ning sademevett naaberkinnistule ei juhita.

Tunnus: 23033	Staadium: PP	Tähis: TL	Grupp: 3	Jrk: 01	Dokumendi nimi: 202307_PP_TL-3- 10_v04_Selëtuskiri
Projekti nimi: Rakvere Magaziin					
Objekti aadress: Rakvere vald, Tõremäe küla, Haljala tee 3 ja 5					

Katuse sademevesi kogutakse poolles ulatuses sisemise äravoolutorusiku kaudu ning juhitakse isevoolselt krundi lõunaküljel rajatavasse immutus alasse (kraav).

Teine pool hoone katuse sademeveest juhitakse väliste äravooludega krundi põhjakülje haljasalale, kus sademevesi hajutatult immutatakse.

Teedelt ja platsidelt suunatakse sademevesi vertikaalplaneerimise lahenduse järgi hajutatult krundi lõunaküljel ja idaküljel olevatele haljasaladele immutamiseks.

Krundi lõunapiirile parkimisala ja Halajala tee J2 tänava vahelisele alale sademevee vastuvõtmiseks ja immutamiseks projekteeritud kraav. Krundi idaküljel parkimisala ja Haljala tee vahelisele alale kinnistul projekteeritud sademevee kogumise ja immutamise ala. Vertikaalplaneerimise lahendus esitatud teedeehituslikus projektis.

Sademevete projekteeritud lahenduse täpsem kirjeldus vaadata veevarustuse ja kanalisatsiooni osa projektist.

Teede ja platside arvutuslik kogumis- ja imbaladele juhitud sademevee hulk 73 m³ kahe tunni jooksul. Projekteeritud kogumisalade sademevee vastuvõtu maht kokku 135 m³.

2.5 Haljastus

Projektis on ette nähtud ehitustöödega külgnevate alade ja tee mulde nõlvade haljastamine murukülviga. Muruga kaetavad alad eelnevalt planeerida, katta 15 cm kasvumulla kihiga ja külvata muru. Kasvumuld tuleb koorida tee maa-alalt ulatuses, mis on vajalik teede- ja jalgteede mullete ehitamiseks. Muld ladustada. Kasvumulda, millest on vajadusel kivid välja sõelutud, saab hiljem kasutada haljastustöödel. Kasutatav muruseeme peab olema eestimaise päritoluga ja kvaliteetne.

Projekteeritud haljasala osakaal kinnistu pindalast 35 % (DP nõue 30%). Projektiga nähakse ette uue kõrghaljastuse (harilik mänd) rajamine krundi põhjakülgedele. Kõrghaljastusega kaetud ala DP järgi 15% krundi pinnast.

Hoone sissepääsuesised haljasalad ja parkla ohutussaarte pind kaetakse graniitkillustiku ning madalakasvulise põõsastikuga. Ülejäänud haljasalad haljastatakse murukattega.

Kõik kaevetööd tuleb teostada vastavalt Rakvere valla kaevetööde eeskirjale (Vastu võetud 18.12.2018 nr 36).

Kaevetööd ei tohi säilitatavatel puude tüvedele olla lähemal kui 1.5 m.

Ehitustöödel on kohustus vältida säilitamisele kuuluvate puu okste ja tüve vigastamist. Ehitustööde ajaks tuleb puutüvi kaitsta piirdega, kui piiret ei ole võimalik paigaldada tuleb tüvi vooderdada plankudega või spetsiaalühikutega.

Kaevetöödel tuleb vältida puu võra raadiuses juurestiku olulist kahjustamist. Liiklemise või materjalide ladustamise vajadusel juurestiku kaitsealal kaetakse maapind viisil, mis välistab pinnase tihenemise. Nt puu ümber tuleb asetada maha ehitusmasinate liikumiseks puitkilbid. Kui osa puu pindmisest juurestikust kahjustatakse, tuleb vajadusel puuvõra kärpida (vee- ja toitainevastuse halvenemise kompenseerimiseks on vajalik võra kärpimine). Puude võrade kärpimise vajadusel on vaja taotleda hoolduslõikuse ning hoolduslõikuse võib teostada ainult arborist.

Kaevetööga seotud alal piiratakse üksikpuud või puude ja põõsaste grupid piki juurestiku kaitseala piiri ajutise piirdeaiaga. Kaevetöö tegemisel juurestiku kaitsealal paigaldatakse puudele tüvekaitse ning kaevetöö tehakse kas käsitsi või kinnisel viisil sügavamal kui 1m. Tehnovõrkude paigaldamist segavate üle 4cm läbimõelduga puujuurte läbilõikamine kooskõlastatakse keskkonnaametiga. Peenemad juured lõigatakse läbi sirgelt terava lõikevahendiga.

Kuivaperioodil kastetakse kahjustatud juurtega puid ning paljastunud juured kaetakse kuivamise vältimiseks. Liiklemise või materjalide ladustamise vajadusel juurestiku kaitsealal kaetakse maapind

Tunnus: 23033	Staadium: PP	Tähis: TL	Grupp: 3	Jrk: 01	Dokumendi nimi: 202307_PP_TL-3- 10_v04_Seletuskirj
Projekti nimi: Rakvere Magaziin					
Objekti aadress: Rakvere vald, Tõremäe küla, Haljala tee 3 ja 5					

viisil, mis välistab pinnase tihenemise. Kaevetööd segavate puude raie ning okste kärpimine on lubatud vaid keskkonnaameti poolt väljastatud kirjaliku loa alusel.

Kaevetööd teeäärsete puude võra piirkonnas tuleb teostada käsitsi labidaga, et võimalikult palju säilitada puude jämedamaid kui 25 mm läbimõõduga juuri. Jämedamate juurte läbikaevamisel võib tekkida oht puude tormidele ebapüsivaks muutumiseks.

Seemne külvamistihedus 30 g/m².

Muruseemnesegu võimalik koosseis:

- Karjamaa raihein, 15%
- Võsundiline punane aruhein, 25%
- Puhmikuline punane aruhein, 20%
- Aasnumikas, 40%.

2.6 Katendikonstruktsioonid

Tänavatele künnised on ette nähtud rajada punase tooniga pigmenteeritud asfaldiga.

Kinnistutele juurdepääsuteed, mis kulgevad üle jalg, või jalg- ja jalgrattatee, tuleb teostada tugevdatud kõnnitee katendi konstruktsiooniga.

Projekteeritud katendikonstruktsioonid:

2.6.1 Kõnnitee sillutis-katend

- Betoonkivi (Ikodor Mõisakivi mini, halli värvi) h=8 cm
- Sängituskiht (killustik fr 2/8 mm) h=3 cm
- Paekillustikust alus fr 0/31,5 mm, märkus nr 2 h=20 cm
- Liivalus (Kt≥0,98, EI moodul≥ 65 MPa) h=20 cm
- Täiteliiv (Kt≥0,96) hmin=20 cm
- Geotekstiil (NGS klass 3)
- Olemasolev mineraalpinnas (savimõllmoreen, Kt≥0,94)

2.6.2 Parkla ab-katend

- AC 16 surf, märkus nr 1 h=5 cm
- AC 32 base, märkus nr 1 h=6 cm
- Paekillustikust alus põhi fr 32/64 mm, märkus nr 2 h=30 cm
- Liivalus (Kt≥0,98, EI moodul≥ 65 MPa) h=30 cm
- Täiteliiv (Kt≥0,96) hmin=30 cm
- Geotekstiil (NGS klass 3)
- Olemasolev mineraalpinnas (savimõllmoreen, Kt≥0,94)

2.6.3 Laadimisala ab-katend

- AC 16 surf, märkus nr 1 h=6 cm
- AC 32 base, märkus nr 1 h=7 cm
- Paekillustikust alus põhi fr 32/64 mm, märkus nr 2 h=30 cm
- Liivalus (Kt≥0,98, EI moodul≥ 65 MPa) h=30 cm
- Täiteliiv (Kt≥0,96) hmin=30 cm
- Geotekstiil (NGS klass 3)
- Olemasolev mineraalpinnas (savimõllmoreen, Kt≥0,94)

2.6.4 Sõidutee killustik-katend

- Paekillustikust kate fr 4/32 mm, märkus nr 2 h=10 cm

Tunnus: 23033	Staadium: PP	Tähis: TL	Grupp: 3	Jrk: 01	Dokumendi nimi: 202307_PP_TL-3-10_v04_Seletuskiiri
Projekti nimi: Rakvere Magaziin					
Objekti aadress: Rakvere vald, Tõremäe küla, Haljala tee 3 ja 5					

- Paekillustikust alus põhi fr 32/64 mm, märkus nr 2 h=25 cm
- Liivalus ($K_t \geq 0,98$, EI moodul ≥ 65 MPa) h=25 cm
- Täiteliiv ($K_t \geq 0,96$) h_{min}=20 cm
- Geotekstiil (NGS klass 3)
- Olemasolev mineraalpinnas (savimõllmoreen, $K_t \geq 0,94$)

2.6.5 Haljasalade murukate

- murukülv
- kasvumuld h=15 cm
- kohalik täitepinnas (vajadusel)
- olemasolev pinnas

1. Asfaldist katendikihid rajada vastavalt määrusele Tee ehitamise kvaliteedi nõuded (vastu võetud 03.08.2015 nr 101). Asfaltsegude täitematerjali miinimum kvaliteedinõuded :

- AC 16 surf (AKÖL 20 1500-3000) GC90/15, C100/0, FI20, LA30, AN19, FNaCl4, f2, (tardkivimist)
- AC 32 base (AKÖL 20 1500-3000) GC90/15, C50/10, FI20, LA30, f4, F22.

2. Sõiduteede killustikalused rajada fraktsioneeritud killustikust kiilumismeetodil, kõnniteedel sidumata segust, vastavalt Tee ehitamise kvaliteedi nõuded (vastu võetud 03.08.2015 nr 101). Aluse tihendamist kontrollitakse elastsusmooduli mõõtmise teel tihendatud kihi pinnal LOADMAN- või INSPECTOR-tüüpi seadmega. Killustikaluste täitematerjali miinimum kvaliteedinõuded:

- sõidutee alus [fr 32/63, kiilekillustiku fr 8/16 või 12/16 mm kulu 25 kg/m² või 16/32 mm kulu kuni 35 kg/m² ja fraktsiooni 8/12 või 4/16 või 8/16mm kulu 15 kg/ m²;] - GC80/20, C50/10, LA35, F4, FI35, f4; aluse elastsusmoodul $E_{min} = 170$ MPa

- kõnnitee alus [segu nr 6 fr 0/31,5 mm] - GC80/20, C50/10, LA35, F4, FI35, f4; kate elastsusmoodul $E_{min} = 140$ MPa

3. Sõidutee killustikust tee ja tugipeenra kate vastavalt määrusele Tee ehitamise kvaliteedi nõuded (vastu võetud 03.08.2015 nr 101), Lisa10, [segu nr 6 fr 0/31,5 mm] - GC80/20, C50/10, LA35, F4, FI35, f4; kate elastsusmoodul $E_{min} = 140$ MPa.

4. Haljastatav maapind tuleb eelnevalt planeerida, vajadusel täita ehitusobjektilt saadava pinnasega, katta kasvumulla kihiga (h=15 cm) ning külvata muruseeme. Kasvumuld peab olema mineraalmuld (pH 6,5...7,0) huumuse sisaldusega min 3%, muld ei tohi sisaldada taimedele kahjulikke jäätmeid, kive, killustikku jms. Muld tihendada nii, et ei tekiks vajumisi ega veelohkusi, ei tohi kasutada külmunud pinnast. Olemasoleva ja rajatava haljasala piir ühtlustada ja tasandada niitmiskõlblikuks.

5. Betoonist äärekivid - kasutada sõiduteede ääres kasutamiseks toodetud äärekive (graniitkillustiku baasil), külma- kindluse klass vähemalt Klass3. Toodang peab olema vastupidav teede talihoides kasutatavatele kemikaalidele. Paigaldusbetooni tugevusklass C15/20, märgbetoon. Äärekivi paigaldamisel tuleb algus ja lõpp viia kõrguslikult kokku olemasoleva äärekiviga.

6. Betoonist sillutiskivid - kasutada sillutiskive paksusega 8cm, normlõhestustõmbetugevus vähemalt 3,6 Mpa, külmakindluse klass Klass3.

2.7 Tehnovõrgud

Joonistel esitatud maa-aluste kommunikatsioonide asukohad võivad olla ebatäpsed, mistõttu olemasolevate kommunikatsioonide tegelikest asukohtadest juhtuvad ettenägematud tööd võivad töödemahte suurendada. Kaablite asukohad ja paiknemissügavus täpsustada surfimise teel võrguvaldaja esindaja juuresolekul.

Ehitus- ja kaevetöid olemasolevate kommunikatsioonide läheduses tuleb teostada äärmise ettevaatlikkusega. Vastutus lõhutatud kommunikatsioonide osas lasub ehituse peatöövõtjal.

Lisaks tuleb ehitamisel jälgida tehniliste tingimustes ning kooskõlastuste koondtabelis toodud nõudeid.

Tunnus: 23033	Staadium: PP	Tähis: TL	Grupp: 3	Jrk: 01	Dokumendi nimi: 202307_PP_TL-3-10_v04_Selëtuskiri
Projekti nimi: Rakvere Magaziin					
Objekti aadress: Rakvere vald, Tõremäe küla, Haljala tee 3 ja 5					

Gaasivõrk.

- AS-i Gaasivõrk gaasipaigaldise kaitsevööndis kaevetööde teostamiseks on vajalik eelnevalt taotleda AS-ilt Gaasivõrk kaitsevööndis tegutsemise luba ning kutsuda objektile kohale AS-i Gaasivõrk järelevalve.
- Ehitamisel tuleb kasutada mehhanisme, töövõtteid ja –meetodeid, mis välistavad gaasipaigaldise ja sellega seotud rajatiste kahjustamist. Kõigi ehitusperioodil töömaal tekkinud vigastuste likvideerimine toimub ehitustööde teostaja ja vastutaja kulul.
- Gaasipaigaldise ja/või katoodekaitsekaabli lahtikaevamisel ja täpse asukoha tuvastamisel tuleb kaitsevööndis kaevata labidaga.
- Enne gaasitööde teostamist on vajalik sõlmida kolmepoolne leping, AS Gaasivõrk, tööde teostaja ja tööde Tellija vahel.
- Gaasitorustikule kaitsehülsi paigaldust võib teostada üksnes ettevõtte, kes on registreeritud majandustegevuse registris gaasitööde teostajana ja on AS-i Gaasivõrk raamlepingupartner.
- Kui ehitustööde käigus muutub pinnase tasapind gaasivõrgu armatuuri kaitsekapede ja gaasireguleerkappide ümbruses, siis tuleb gaasivõrgu armatuuri kaitsekaped ja gaasireguleerkapid tõsta õigele tasapinnale. Selleks tellida täiendavad tööd AS Gaasivõrk poolt aktsepteeritud ettevõtte käest.
- Gaasitööd teostada AS Gaasivõrk esindaja juuresolekul ja Tellija kulul.
- Peale tööde teostamist peavad AS Gaasivõrk gaasitorud jääma nõuetekohasele sügavusele. Näha ette kõik meetmed olemasolevate AS Gaasivõrk gaasitorude kaitseks tagamaks nende säilivus ehitustööde käigus, tagada nõuetekohased sügavused. Tagada trasside paiknemisel vastavus EVS 843 standardi nõuetega. Tegevuse korraldamisel gaasitrassi kaitsevööndis juhenduda ehitusseadustiku § 70 ja § 76 nõuetest ning Majandus- ja taristuministri määrusest nr 73
- Tööde teostamine gaasipaigaldise kaitsevööndis võib toimuda kooskõlastatult AS-I Gaasivõrk järelevalvega ja ainult töö- või põhiprojekti alusel.
- Lahti kaevatud gaasitorustik on vajalik enne kinni ajamist ette näidata AS Gaasivõrk järelevalve esindajale.
- Peale pinnase taastamise töid peavad olema gaasikaped terve ja nähtavad ning need tuleb näidata ette AS Gaasivõrk järelevalvele.
- Ehitaja peab lisaks arvestama projektile antud seisukoha märkustega.

2.8 Tööde tehnoloogia

Alltoodav tööde tehnoloogia kirjeldus on täpsustava/informatiivse iseloomuga, et juhtida Töövõtja tähelepanu mõningaile nüanssidele. Tööde tegemisel ja kvaliteedi tagamisel lähtuda kehtestatud juhenditest, normatiivdokumentidest ja standarditest.

Enne ehitustööde alustamist tuleb Töövõtjal teavitada kohalikku omavalitsust ja teisi asjasse puutuvaid ametkondi. Töövõtjal tuleb koostada ajutine liikluskorraldusskeem, see kooskõlastada ning teetööde piirkond tähistada vastavalt kehtivale korrale (Nõuded ajutisele liikluskorraldusele (vastu võetud 13.07.2018 nr 43)).

Enne kaevetööde alustamist on vajalik trassivaldajate teavitamine Töövõtja poolt ja vajalike kaavelubade hankimine. Samuti raietööde kooskõlastamine asjasse puutuvate ametkondadega ja töölubade hankimine.

Kaevetööd (projekteeritud uutal teedel) on ette nähtud teha vastavalt projekteeritud vertikaalplaneeringule ja katendikonstruktsioonidele ning olemasolevale ehitusgeoloogilisele olukorrale. Ettenägematute füüsiliste tingimuste ilmnemisel peab Töövõtja koheselt teavitama Tellijat ja Projekteerijat. Sõiduteede muldkeha alt eemaldada huumuserikas kasvupinnas mineraalse aluspinnaseni. Kaevetööde järgselt alustada täitekihi tagasitäitetöödega.

Töövõtja peab arvestama piirkonna geoloogiliste tingimustega, samuti olukorraga kus tööde teostamisel esineb liigvesi sh ülavesi.

Tunnus: 23033	Staadium: PP	Tähis: TL	Grupp: 3	Jrk: 01	Dokumendi nimi: 202307_PP_TL-3- 10_v04_Selëtuskiri
Projekti nimi: Rakvere Magaziin					
Objekti aadress: Rakvere vald, Tõremäe küla, Haljala tee 3 ja 5					

Asfaltkate erinevate kihtide vaheline pind, samuti ka uue asfaldikihi ja vana asfaldikihi vaheline kontaktpind kruntida eelnevalt puhastades bituumeni või bituumenemulsiooniga. Vuukide liitekohad töödelda bituumeni, bituumenemulsiooni, vuugiliimi või vuugilindiga. Kogu teekatte konstruktsiooni taastamisel ristlõike laiuses paigaldada asfaltkate sooja vuugiga.

Töövõtja peab arvestama, et kaevetööde ja täitepinnase lõplik maht selgub ehitustööde käigus.

2.9 Kvaliteedinõuded

Tänava pikaajalisuse tagab ehitusel kasutatud kvaliteetne tehnoloogia ja sertifitseeritud ehitusmaterjalide kasutamine. Tööde kvaliteet tagatakse ehituse järelevalvega vastavalt Omanikujärelevalve tegemise kord (Vastu võetud Vastu võetud 02.07.2015 nr 80).

Täidete ja liivaluse tihendamisel vajadusel kasutada vett.

Kõik kattekonstruktsioonikihid peavad vastama kehtivatele normidele ja eeskirjadele.

Kõik kate konstruktsiooni kihid peavad vastama kehtivatele normidele ja eeskirjadele.

Ehitustööd tuleb teostada vastavalt Majandus- ja taristuministeeriumi määrusele Tee ehitamise kvaliteedi nõuded; vastu võetud 03.08.2015 nr 101.

Teekonstruktsiooni rajamisel tuleb kõrvaldada olemasolev pinnakatte muld, liivasegune muld, ja muu ebasobiv pinnas. Vältima peab olemasolevate kommunikatsioonide vigastamist. Soovitav on tee kihtkonstruktsioonide ehitus läbi viia kuival aastaajal.

Ehitatud teerajatiste kohta tuleb teha teostusjoonised.

Ehitusgeodeetiliste uuringute tegemise kord (MKM 27.08.2007 a. määrus nr 70).

3 KESKKONNAKAITSE

3.1 Jäätmekäitlus

Ehituse Töövõtja vastutab ehitusperioodil keskkonnakaitse eest ehitusplatsil ja sellega vahetult piirnevail aladel Eesti Vabariigis kehtivale seadustele ja nõuetele ning Tellija poolt esitatud juhistele vastavalt. Tähelepanu tuleb pöörata ehitustöödel tekkivate jäätmete käitlusele. Ohtlikud jäätmed tuleb koguda muudest jäätmetest eraldi ning üle anda ohtlike jäätmete käitlemise litsentsi omavatele ettevõtetele. Ehituse käigus tekkivad ehitusjäätmed kõrvaldatakse vastavalt keskkonnaorganite ettekirjutustele ja ladustuskoha kasutuseeskirjadele.

Ehitus- ja lammutusjäätmete käitlemine tuleb kooskõlastada vastava kohaliku Ameti Jäätmesektoriga. Ehitusjäätmete ja kooritud kasvupinnase kasutamisel juhendada Rakvere linna jäätmehoolduseeskirja (Vastu võetud 26.06.2013 nr 15) nõuetest.

Reostustunnustega pinnase ilmnemisel võtta sellest pinnaseproov ning elutsooni piirarvu ületava reostuse korral asendada reostunud pinnas puhta täitepinnasega. Reostunud pinnase kokkukogumine ja äravedu tuleb tellida ohtlike jäätmete käitluslitsentsi omavalt ettevõttelt. Juhtumist teavitada Keskkonnaametit.

Kaevetöödel kaevandatavad pinnased tuleb vedada seadusega lubatud kohtadesse.

Teede ja platside ehitusega seotud jäätmekäitlus

Jäätmehoolduse kord Rakvere linna haldusterritooriumil on määratud Rakvere linna jäätmehoolduseeskirjas. Asfaldi ja kasvupinnast ei ole lubatud ladestada prügilas ega kasutada

Tunnus: 23033	Staadium: PP	Tähis: TL	Grupp: 3	Jrk: 01	Dokumendi nimi: 202307_PP_TL-3- 10_v04_Selëtuskiri
Projekti nimi: Rakvere Magaziin					
Objekti aadress: Rakvere vald, Tõremäe küla, Haljala tee 3 ja 5					

pinnasetäiteks. Betoondetailid, asfalt ning muud ehitus- ja lammutusjäätmekod (pakend, ülejäänud kasvupinnas jm) tuleb üle anda liigiti materjalide taaskasutamiseks vastavat luba omavale ettevõttele. Kasvupinnas koorida eraldi ja kasutada samal objektil haljastamiseks. Vältida tuleb kasvupinnase reostamist ja ülemäärast tihendamist. Peale ehitustöid vormistada jäätmeõied.

Jäätmekood	Jäätmeliik	Hinnanguline kogus	Ühik	Tegevuse lühikirjeldus
17 01 01	Betoon – äärekivid	3	t	Eelhinnangu järgi ei teki ehitusobjektile
17 01 02	Tellised	-	t	Eelhinnangu järgi ei teki ehitusobjektile
17 02 01	Puit	-	t	Eelhinnangu järgi ei teki ehitusobjektile
17 02 02	Klaas	-	-	Eelhinnangu järgi ei teki ehitusobjektile
17 02 03	Plast	-	-	Eelhinnangu järgi ei teki ehitusobjektile
17 03 02	Asfaldijäätmekod (freespuru)	350	M3	Anda üle taaskasutamiseks vastavat jäätmeluba omavale jäätmekäitlejale
17 04 07	Metallisegud	-	t	Eelhinnangu järgi ei teki ehitusobjektile
15 01	Pakendid (nt. puitlused, kile, paberkartongpakend, jms)	-	t	Eelhinnangu järgi ei teki ehitusobjektile
17 08 02	Kipsipõhised ehitusmaterjalid	-	t	Eelhinnangu järgi ei teki ehitusobjektile
17 09 04	Ehitus- ja lammutus sega praht	-	t	Eelhinnangu järgi ei teki ehitusobjektile
17 06 05*	Eterniit või muu asbesti sisaldavad ehitusmaterjalid	-	-	Eelhinnangu järgi ei teki ehitusobjektile
08 01 11*, 15 01 10*	Lahustite ja/või muu ohtlike aineid sisaldavad jäätmekod	-	t	Eelhinnangu järgi ei teki ehitusobjektile
17 09 03*	Ohtlike aineid sisaldav muu ehitus- ja lammutuspraht (sh segapraht)	-	-	Eelhinnangu järgi ei teki ehitusobjektile
20 03 01	Prügi (segaolmejäätmekod)	-	t	Eelhinnangu järgi ei teki ehitusobjektile

3.2 Kaevetööd

Pinnase liik	Hinnanguline kogus	Ühik	Tegevuse lühikirjeldus
Kasvupinnas (17 05 04)	13	M3	Kooritakse eraldi ja kasutatakse samal ehitusel haljastamiseks või haljasala

Tunnus: 23033	Staadium: PP	Tähis: TL	Grupp: 3	Jrk: 01	Dokumendi nimi: 202307_PP_TL-3-10_v04_Selëtuskiri
Projekti nimi: Rakvere Magaziin					
Objekti aadress: Rakvere vald, Tõremäe küla, Haljala tee 3 ja 5					

			töstmiseks Ülejäävat kasvupinnast planeerida elamukruntidele või anda üle taaskasutamiseks vastavat jäätmeluba omavale jäätmekäitlejale
Kivid ja pinnas (17 05 04)	1900	t	Kaevist laotada ümbritsevale alale elamukruntidele või anda üle taaskasutamiseks vastavat jäätmeluba omavale jäätmekäitlejale
Ohtlikke aineid sisaldavad kivid ja pinnas (17 05 03*)	-	-	Eelhinnangu järgi ei teki ehitusobjektil.

3.3 Mullatööde bilanss

Väljakaevatav pinnas, m ³	Juurdeveetatav mineraalne pinnas, m ³	Juurdeveetatav muld, m ³	Märkused
1920	1350	0	

4 TÖÖTERVISHOID JA TÖÖOHUTUS

Ehitustöödel peab ehitaja jälgima ja täitma kõiki nõudeid, mis on esitatud hetkel kehtivas redaktsioonis Vabariigi Valitsuse 8. detsembri 1999.a. määruses nr. 377 "Töötervishoiu ja tööohutuse nõuded ehituses"

Ehitaja peab ehitustööde alustamisest teatama Tööinspektsiooni kohalikule asutusele vähemalt 3 päeva enne töödega alustamist. Samuti tuleb teavitada tehnovõrkude valdajaid ja vajadusel täpsustada tehnovõrkude täpne asukoht surfimise teel. Ehitustööde ajal ei tohi ehitusel viibida kõrvalisi isikuid ja ehitustööd ei tohi ohustada ehituse mõjupiirkonnas viibijaid.

Kaevamistöid võib alustada vastavate lubade olemasolul ning tööde teostamine peab olema kooskõlas kohaliku valitsuse Ehitusmäärustega. Tööde teostamisel tehnovõrkude kaitsetsoonis tuleb kinni pidada kehtestatud ohutustehnilistest nõuetest. Kommunikatsioonide tsoonis tuleb kaevata käsitsi.

Ehitaja peab tagama, et ehitusfirma ja ehitusega seotud töötajad oleksid kindlustatud. Töötajad peavad olema instrueeritud tööohutusalaselt ja olema varustatud töötamiseks vajalike kaitsevahenditega.

Ehitusel tekkivad jäätmed käideldakse vastavalt kehtivale korrale. Kaevikust väljakaevatav pinnas veetakse ära. Täitematerjalide, mulla ja pinnase ladustamiskohad kooskõlastatakse kohaliku valitsusega, metsaomanikuga, maaomanikega. Kasvumulla eraldi kaevamisel võib seda kasutada objekti haljastustöödel.

Tagasitáidetav pinnas peab vastama järgmistele tingimustele: pinnase suurim osiste läbimõõt ei tohi ületada 2/3 tihendatava kihi paksusest; pinnas peab olema tihendatav; tihendamise käigus ei tohi jääda pinnasesse tühikuid.

Ehitusel tuleb jälgida, et ei tekitataks liiklusohutlikke olukordi. Ehitusplats tuleb vastavalt nõuetekohaste viitade ja märkidega tähistada vastavalt kehtivatele nõuetele.

Ehitustööde teostaja peab tagama ehitustööde teostamise, ehitusplatsi kontrolli ja töötervishoiu ning tööohutuse nõuded. Ehitustööde teostajal peavad olema määruses nõutud dokumendid.

Tunnus: 23033	Staadium: PP	Tähis: TL	Grupp: 3	Jrk: 01	Dokumendi nimi: 202307_PP_TL-3-10_v04_Seletus kiri
Projekti nimi: Rakvere Magaziin					
Objekti aadress: Rakvere vald, Tõremäe küla, Haljala tee 3 ja 5					

5 KASUTAMIS- JA HOOLDAMISJUHE

Tee kasutaja peab järgima allpool loetletud nõudeid:

1. Üldnõuded:

- tänava sõidu- ja kõnniteede vööndi kahjustamine ja risustamine on keelatud
- tänaval liiklevate sõidukite gabariidid ja koormused peavad vastama TSMm 29.05.1998 nr 21 kinnitatud "Sõiduki tehnojärelevalve eeskirjaga" kehtestatud nõuetele
- tänaval (asfaltkattega teel) tohib sõita sõiduk, mis toetub tee pinnale pneumaatiliste või elastsete rehvidega (kaasaarvatud hobusõiduk)
- tänaval, teel on keelatud selliseid sõidukite avariitõid, mille ajal võib kattele sattuda mootorikütust, määrdeaineid või muid teekatteid lagundavaid aineid
- on keelatud maha sõita kohtadest, mis ei ole selleks ette nähtud (puuduvad peale- ja mahasõiduteed)
- on keelatud ummistada drenaažikaeve, truupe, kraave
- on keelatud vedada eeskirjadele mittevastavaid kinnitamata veoseid
- on keelatud ladustada materjale, mis võivad kahjustada teed või keskkonda (kemikaalid, väetis jne.)
- Soovitavalt libedustõrje tegemisel sõiduteel kasutada abrasiivpuistematerjale, soovitatavalt mitte kasutada kloriide või kloriidide vesilahuseid. Antud meetodika on vajalik vältimaks asfaltbetoonkatendi lagunemist kloriidide ja ilmastikutingimuste koosmõjul. Seejuures kloriidide mittekasutamisel kaasneb kohustus lumi ära vedada või planeerida haljasalale. Teehooldustehnika peab olema valitud selliselt, et ei kahjustaks teekatete märgistust ega paigaldatud asfaltkatet Selle vältimiseks tuleks loetletud kohtades (ülekaiguradade juures) koristada lund lumelabidaga käsitsi. Jalg ja jalgratta teel ja kõnniteel on teehooldustehnika lubatav kogu mass 3 tonni. Talvel sahkamisel mitte lubada võrk-, jää- või tappteradega sahkamist, lubatud on ainult tasateraga täiskummipõhjaga sahad. Sahkamisel tuleb tagada, et ei oleks mehaaniliselt vigastatud rajatud konstruktsioone ja konstruktsioonikihte. Teede lagunemise ajal tuleb kord päevas üle vaadata tee reaalne seisund ja vajaduse korral rakendada teljekoormuse piirangut.

2. Tegevus teel:

- ilma teevaldaja (omaniku) ja liikluskorraldajate nõusolekuta on keelatud teha mistahes isetegevust (ümber tõsta liiklusmärke, teha kaevetõid, ehitada mahasõite, paigaldada reklaame jne.)
- tänavaga vahetult külgnevat maad võib korrastada (ehitada piiret) kuni tee maa-ala piirini (kinnistu piirini)
- mistahes toimingud tänavaga maa-alal tuleb kooskõlastada tänavaga haldajaga, kohaliku valitsusega ning vastavat eriosa haldavate ametkondadega või omanikega
- tänaval on suurimaks liikluskiiruseks ettenähtud 20 km/h ning sellest tuleb juhinduda, vältimaks avarisiid ja väljasõite, mis kahjustavad samuti tee seisukorda

3. Tee seisund:

- tee seisund peab võimaldama ohutult liigelda
- mistahes info korral teel esinevatest puudustest tuleb need likvideerida

Seletuskirja koostas:

Ins. Esko Välling

05.03.2024

Tunnus: 23033	Staadium: PP	Tähis: TL	Grupp: 3	Jrk: 01	Dokumendi nimi: 202307_PP_TL-3-10_v04_Seletuskiri
Projekti nimi: Rakvere Magaziin					
Objekti aadress: Rakvere vald, Tõremäe küla, Haljala tee 3 ja 5					